

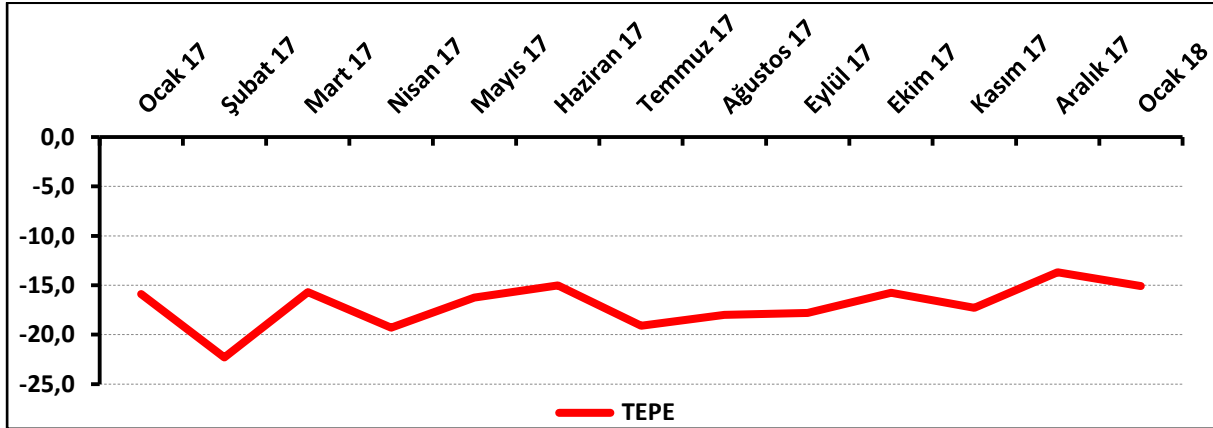
PERAKENDE GÜVENİ, 2018 YILINA DÜŞÜŞLE BAŞLADI

2017 yılı ortalaması -17,1 puan olan perakende güveni Ocak¹ ayında -15,1 puan değerini aldı. Endeks, bir önceki aya göre 1,4 puan düşüş, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 0,8 puanlık bir yükseliş kaydetti. Perakende güveninin geçen aya göre düşüşünde, önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerindeki kötüleşme etkili oldu. Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentileri hem Ocak 2017 hem de Aralık 2017'ye göre azaldı. "Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü, Ocak ayında perakende güveninde en çok artış gösteren sektör oldu. AB-28 ve Euro Bölgesi ile karşılaştırıldığında Türkiye geçen yıla göre daha kötü performans sergiledi.

Perakende güveni geçen aya kıyasla azaldı

Ocak ayında -15,1 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 0,8 puan artarken, geçen aya göre ise 1,4 puan azaldı. TEPE değerinin geçen yıla göre artışının sınırlı kalmasında geçtiğimiz 3 ayda işlerin gelişimindeki iyileşmeye rağmen önümüzdeki 3 ayda satış beklentisi göstergesindeki düşüş etkili oldu. TEPE değerinin bir önceki aya göre azalmasında ise önümüzdeki 3 ayda satış beklentisindeki kötüleşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Ocak 2017 – Ocak 2018)²

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	1,5	-6,0	-11,0	-5,2	-11,0	-12,0	-11,3	-8,0	-11,2	-16,5	-16,7	-17,0
2017	-15,9	-22,3	-15,7	-19,3	-16,2	-15,0	-19,1	-18,0	-17,8	-15,8	-17,3	-13,7
2018	-15,1											

¹ TEPE Ocak 2018 anketleri 15-27 Ocak tarihleri arasında yapılmıştır.

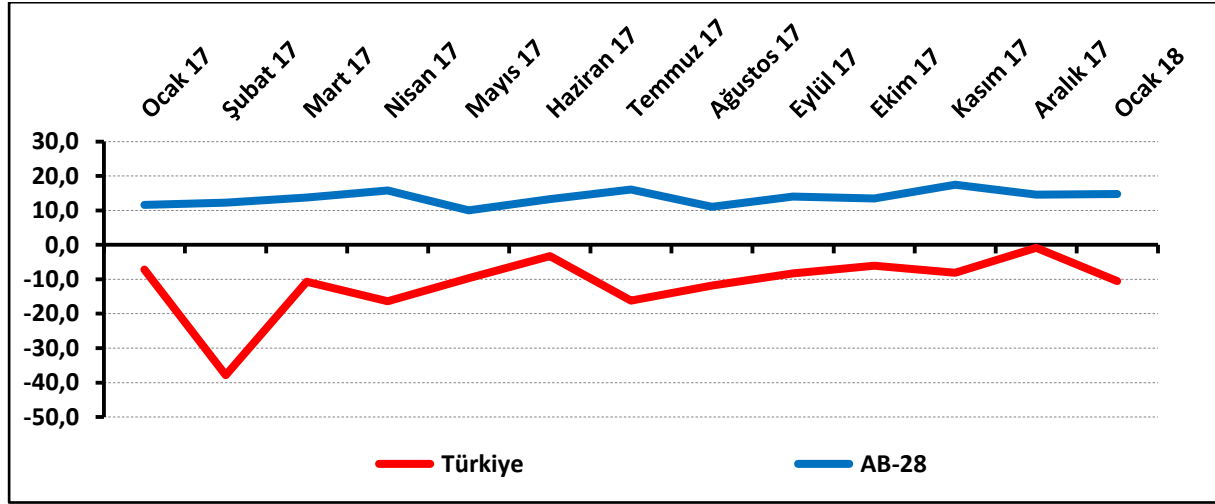
² Bülteindeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentileri azaldı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Ocak 2018’de -10,5 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 9,7 puan; bir önceki yılın aynı ayına göre ise 3,3 puan azaldı.

Ocak 2018’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 23,1’i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 39,2’si işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 37,7 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Ocak 2017 – Ocak 2018)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

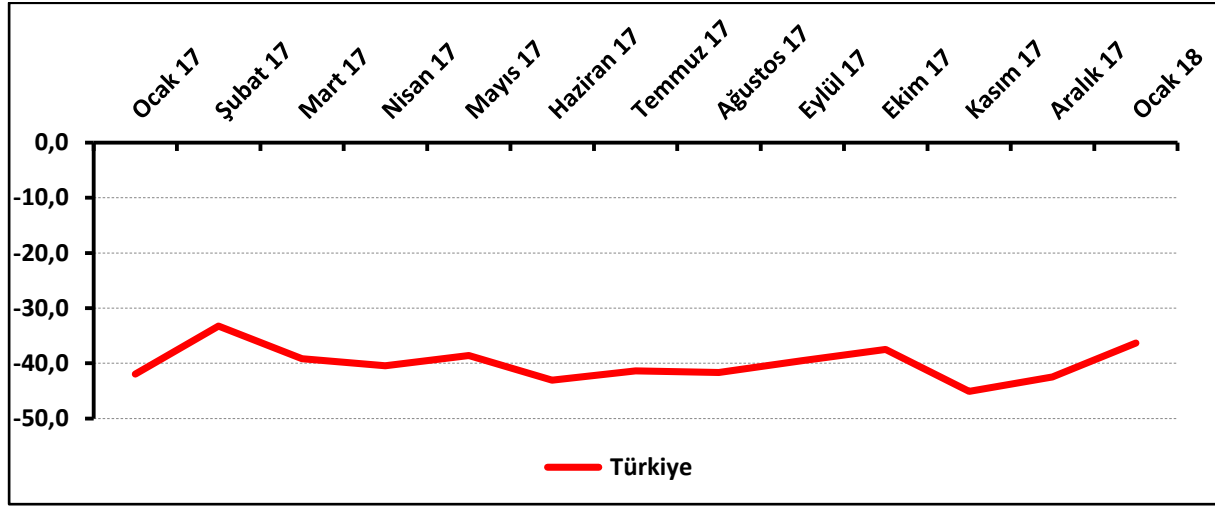
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	16,4	2,6	-1,6	9,9	2,4	2,1	-0,9	10,9	0,8	-7,9	-4,1	-14,4
2017	-7,2	-37,8	-10,7	-16,4	-9,7	-3,3	-16,2	-11,8	-8,3	-6,0	-8,1	-0,8
2018	-10,5											

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu iyileşti

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Ocak 2018'de -36,3 puan değerini alarak, Aralık 2017'ye göre 6,2 puan; Ocak 2017'ye göre 5,6 puan arttı.

Ocak 2018'de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 18,3'ü geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 55,9 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 25,8 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Ocak 2017 – Ocak 2018)

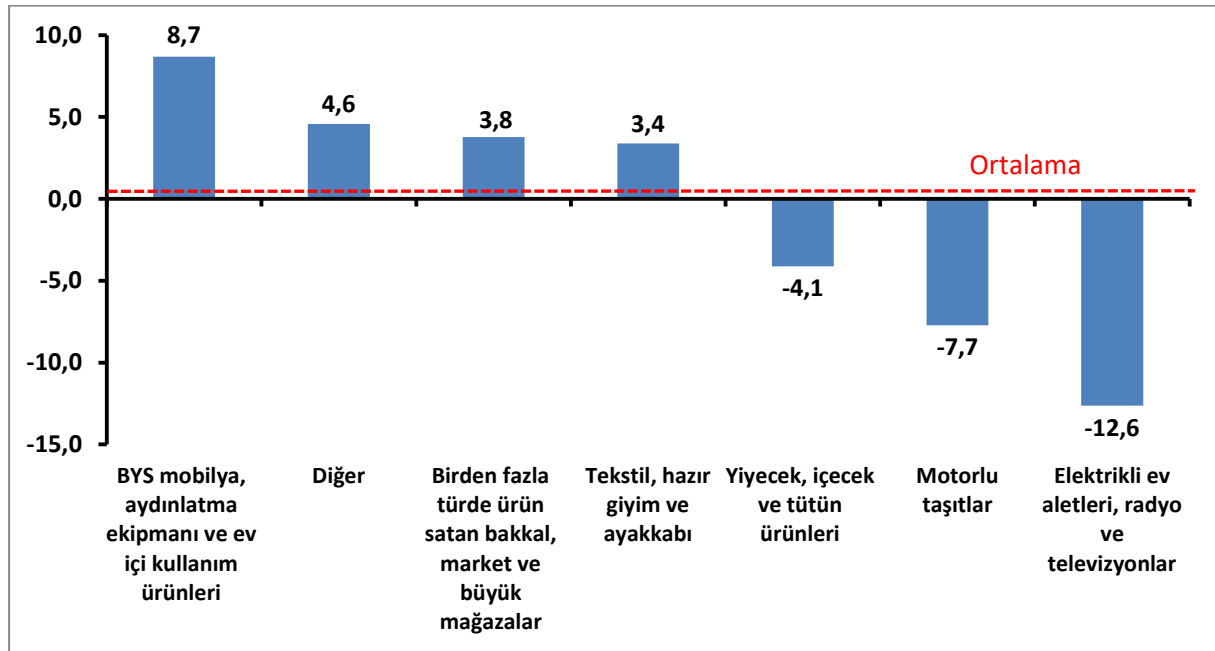
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	-19,7	-29,2	-29,1	-15,3	-26,7	-36,8	-25,6	-32,5	-37,2	-41,7	-45,1	-47,5
2017	-41,9	-33,2	-39,2	-40,5	-38,6	-43,0	-41,4	-41,6	-39,5	-37,5	-45,1	-42,5
2018	-36,3											

Perakende güveni en fazla artan sektör “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” oldu

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Ocak 2018’de, geçen yılın aynı dönemine göre “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektörlerinde artış gözlemlendi. Bu sektörlerdeki artış ortalamasının üzerinde gerçekleşti. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri”, “motorlu taşıtlar” ve “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörlerindeki perakende güveninde ise düşüş gözlemlendi. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü perakende güveninde en fazla düşüşü sergileyen sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Ocak 2018’de geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede beklentiler azaldı

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Ocak 2018’de, “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu” “önümüzdeki 3 ayda satış fiyatı beklentisi” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri hem Ocak 2017’ye hem de Aralık 2017’ye göre artarken; “önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş, satış ve istihdam beklentisi” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri azaldı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 01/2017	Endeks 12/2017	Endeks 01/2018	Bir önceki aya göre değişim 01/2018	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 01/2018
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-52,8	-47,7	-45,2	2,5	7,6
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ³	12,3	7,5	10,5	3,0	-1,8
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-19,8	-17,1	-21,8	-4,7	-2,0
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-7,2	-0,8	-10,5	-9,7	-3,3
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	0,8	2,8	-2,1	-4,9	-2,9
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	35,6	32,3	41,2	8,9	5,6
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-41,9	-42,5	-36,3	6,2	5,6
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	6,1	4,8	4,0	-0,8	-2,1

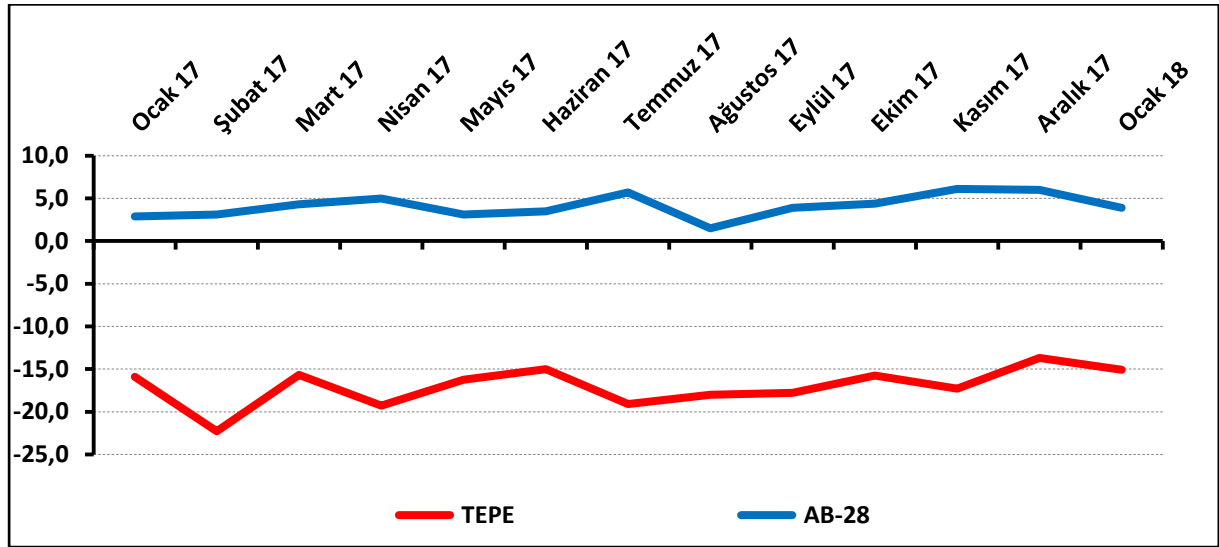
³ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen aya kıyasla azaldı

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Ocak 2018’de 3,9 puan değerini aldı. AB-28’de perakende güveni bir önceki aya göre 2,1 puan azalırken, geçen yılın aynı dönemine göre 1,0 puan arttı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28 ve Euro Bölgesi’nden daha kötü performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ocak 2017 – Ocak 2018)

Tablo-5. AB-28

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	4,8	4,8	4,7	2,2	3,3	1,8	1,5	-0,2	1,5	1,6	4,8	4,8
2017	2,9	3,1	4,3	5,0	3,1	3,5	5,7	1,5	3,9	4,4	6,1	6,0
2018	3,9											

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-28 ve Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergiledi

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Slovenya, Ocak ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşayan ülke oldu. Slovenya'yı; Finlandiya ve Romanya takip etti. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Yunanistan, İngiltere ve Çek Cumhuriyeti oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış Danimarka'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Ocak 2017'ye göre değişim AB-28'de 1,0 puan, Euro Bölgesi'nde 2,7 puan oldu. Aralık 2017'ye göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-28'den daha iyi; Euro Bölgesi'nden daha kötü performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Ocak 2017 ve Aralık 2017'ye göre)

Ülkeler*	Ocak 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Aralık 2017'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Slovenya	20,0	6,3
Finlandiya	19,0	-1,4
Romanya	18,4	3,2
Malta	15,3	-2,9
Slovakya	10,6	4,5
Danimarka	6,8	6,5
İtalya	6,6	-1,0
İsveç	6,5	-1,5
Bulgaristan	6,3	3,8
Sırbistan	4,9	-0,1
Almanya	3,7	-1,7
Hollanda	3,5	1,6
Makedonya Cumhuriyeti	3,5	-3,0
Estonya	3,2	5,4
Karadağ	3,2	-2,1
Letonya	3,0	2,2
Polonya	2,9	-0,7
Euro Bölgesi-19	2,7	-1,0
Macaristan	2,3	-5,0
Portekiz	1,8	0,8
Hırvatistan	1,8	-1,1
AB-28	1,0	-2,1
Türkiye	0,8	-1,4
Fransa	0,7	-2,2
Avusturya	0,2	-6,4
Belçika	-0,3	1,3
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-1,0	-2,0
Litvanya	-1,1	0,8
İspanya	-1,3	0,8
Çek Cumhuriyeti	-1,5	2,2
İngiltere	-9,1	-8,1
Yunanistan	-11,1	2,2

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan da ülke verilerine eklenmiştir.

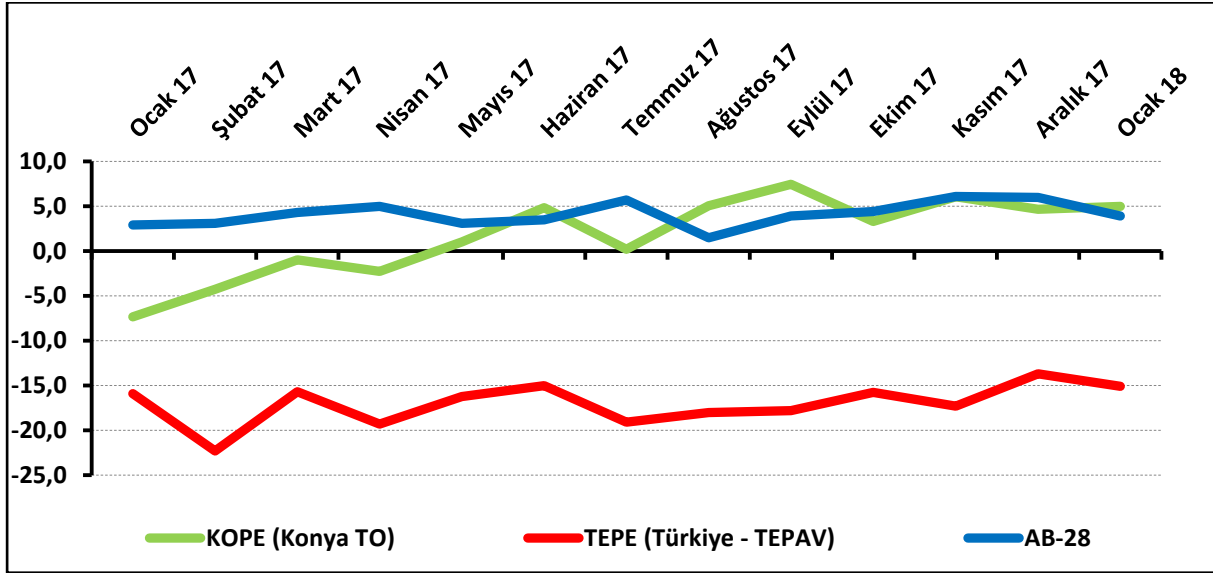
**Sıralama Ocak 2017 değişimine göre yapılmıştır.

Konya’da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012’den bu yana Konya’da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapıyor.

Ocak ayında TEPE, -15,1 puan değerini alırken KOPE 5,0 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 12,3 puan; TEPE 0,8 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 0,3 puan arttı. Konya perakendesi, ocak ayında Türkiye genelinden ve AB-28’den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Ocak 2017 – Ocak 2018)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2016	2,2	-1,9	-4,2	-2,2	-2,3	-2,6	-1,6	2,5	-1,0	0,2	-4,2	-6,4
2017	-7,3	-4,3	-1,0	-2,3	1,0	4,8	0,2	5,1	7,4	3,3	6,0	4,7
2018	5,0											